

Карпатська Русь

Karpatska Rus *Carpatho-Rus*

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT YONKERS, NEW YORK AND OTHER MAILING ADDRESSES

Ч. 25 ЮНКЕРС, НИ., ПЯТНИЦА, 24-ГО ДЕКАБРЯ 1993-YONKERS, N.Y., DECEMBER 24, 1993, VOL.LXVI,NO. 25

★ ★ ★ ★ ★
★ ВЕСЕЛИХ СВЯТ РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО И ЩАСЛИВОГО ★
★ НОВОГО РОКУ ЖЕЛАЄ ЧИТАТЕЛЯМ И СИМПАТИКАМ ★
★ РЕДАКЦІЯ ★
★ ★ ★ ★ ★

АМЕРИКАНСКИ РАКЕТИ НЕ БУДУТ НАКЕРОВАНИ НА РОСІЮ

СИМВОЛІЧНИЙ КОНЕЦ "ХОЛОДНОЙ ВОЙНИ"

ВАШИНГТОН - ("Нью-Йорк Таймс"). - США розглядають перепрограмування стартових компютерів стратегічних нуклеарних ракет так, щоб вони були накеровані в океани, а не на територію Росії, - подає "Нью-Йорк Таймс" з понеділка 6-го декабра (грудня). Того зменшили небезпеку припадков з вистрілу ракети, а рівночасно становило би важний символ остаточного закінчення "холодної війни".

Плановики Пентагону приготували уже кількадесят таких заступних цілей, головно на Морю Арктики и Півночном Атлантику, - твердить Нью-Йорк Таймс. Проект перепрограмування компютерів ест готов од февраля, однак адміністрація Клінтона хоче його впровадити під умовою, што Росія зробит то само и точно вияснит способ проведення той операції. Вашингтон хотіл би также аби заміна цілей на неутральні була частью ширших дійствий, обрахованих на дальше зменшення ризика нуклеарного конфлікту.

Розговори в тих справах з російськом стороною ведугя уже од кількох місяців. Минулого тижня стрічались командуючи ракетних стратегічних сил обох сторон: генерал Lee Butler з США и генерал-полковник Игор Сергійев з Росії. Американска адміністрація тримала проект зміни цілей в таємниці, жеби президент Клінтон міг його проголосити в часі январской (січневой) візити в Москві, або при иншой важной дипломатичной оказії, - твердить Нью-Йорк Таймс.

Ідея иншого накерования стратегічних ракет появилася ищи в январі 1992 р. від ... Бориса Ельцина. Він заявив тогди, же російські ракети не будут уже накеровані на американські міста. Адміністрація Буша прийняла тоту заяву, але признала еи яко необовязуючу. По думці експертів до справ контролі озброєнь так в Москві як и в Вашингтоні, Росіяне не змінили тогди накерования своих ракет. Точно говорючи, ракети не были нацелени непосредно на американські міста, але на военні бази, промислови комплекси и ракетні становища.

Трудно провирити чи друга сторона перемінила накерования в стартових компютерах своих ракет. Крім того до попереднього накерования можно вернути в протягу кільканайцять минут. Всі признают однак, што накерования ракет в океани заміст взаимноним жестом, котрий означалби остаточне закінчення холодної війни.

АМЕРИКАНСКИЙ СУД ПОКЛИКУЕЯ НА ПОЛЬСКИЙ ДОКУМЕНТ

ДЕМЯНЮК НЕЗАКОННО ДЕПОРТОВАНИЙ

СИНЦИНАТИ - Апеляційний Суд в Сінцинаті признал в середу, 17-го ноября, же Департамент Справедливости укрит докази, котри помогли би Иванови Демянюкови боронитися перед депортаційом з США в 1986 р. Демянюк, підозріваний о то, же підчас війни был садистичним стражником "Иваном Грозним" в концлагері Треблінка был позбавлений американского горожанства и депортований до Израїля, где был засуджений на смерть, але попяти роках апеляції был признаний невинним найвищим судом Израїля. Пізнійше Демянюкови, яко одинокой особі, підозрілой о военні преступления и депортованой з США, удалось вернути до того краю, где он розпочал борбу за повернення йому горожанских прав США.

Три судії апеляційного суду ствердили, же Демянюк не был би депортований з США, ели би Allan A. Ryan, тогдшній начальник Бюра Специальных Розслідів Департаменту Справедливости не укрит доказів, же "Иваном Грозним" в дійности был инший чоловік. По переконаню Суду, Ryan зробив то під впливом жидовских організацій, котри - меже иншим - зафундували йому подорож до Израїля.

Оскарження - в переконаню Суду - укрито в 1986 р. три групи доказів. Перша - то прислани Совітськими властями заяви двох бывших стражників з концлагера Треблінка, же "Иван Грозний" назывался Марченко, а не Демянюк. Друга была прислана польским урядом листа (список) стражников з Треблінки, где ест назвиско Марченка, а нема Демянюка. Третю групу становила заява німецкого

стражника, котрий не мог ствердити, же Демянюк - то "Иван Грозний".

Генеральный Прокуратор США Janet Reno не приняла ищи ршення, чи Департамент Справедливости покличеся на ршення суду в Сінцинаті. Демянюка чекае довга борба о відзискання американского горожанства.

УКРАЇНА

ВЕЛИКА ПІДВИШКА ЦІН НА УКРАЇНІ

КИЇВ - У вівторок, 7-го декабра, перед полуднем в київських склепах з промисловими товарами перепроваджено зміну цін. На свободнім ринку в порівнаню з понеділком, ціни продуктів (живностевих) повисилися около 35 процент (пр. яйця - з 30 до 80 тисяч карбованців за 10 штук). Вечером того дня долари можна было купити за 30-33 тисяч крб., продаги - за 27 тисяч.

В головнім деннику першой програми київской телевізії было читано серйозні листи на тему евантуальних суспільних наслідків підвишки ціни енергії. Были в них навіть остереження перед демонстраціями на улицах.

Після денника (новостей) подано слідуочу програму, котра вияснювала конечність підвишки в промислованю до ринковой газдівки.

Брали в ній участь председатель державного комітету для справ побутово-комунальных Анатолий Дрон и министр комуникації Прозивальский. Они ствердили, же підвишка цін на енергію, а тим самим на обслуги, провадят до поліпшення їх якости.

БЕРІЯ ДАВАЛ НАГОРОДИ ЗА УБИВСТВА В КАТИНЮ

Східний Архив в Варшаві достал нови документи (совітські) в справі Катиня. Того ест список нагород, котри признал Берія функціонерам НКВД за винятково жертвенну працю "при ликвидации польских офицеров" в Катиню.

Документ, подписаний Берієм, з октября 1940 року, містит в собі 44 назвиска офіцеров НКВД, котрим за катинську акцію признано нагороди в высоті одной місячної плати, а также 81 назвиск низших рангою службовців, нагороджених премиями по 800 рублів.

ЛЕМКИ У ЛЬВОВІ ПЕРЕД ДРУГОМ СВІТОВОМ ВОЙНОМ

(КОРОТКИЙ СПИСОК)

Львів як центр культурного, наукового, економічного і політичного життя Галичини був рівночасно центром для всіх народностей, проживаючих на той території бувшого Галицько-Володимирського княжества. Після захоплення Галицько-Володимирського княжества великим королем Казимиром Великим в 1340 р. населення Львова стало мінятися. Сильно розростає польський елемент, по нім - жидівський, вірменський і грецький, а уменшався руський. В 1772 р. Галичина переходить під владу Австрії. В 1919 р. новооповсталі Польща займає Галичину як свою територію з мішаним населенням.

Початок другої світової війни і Галичина прилучається до Східної України.

Всі ті переміни державної приналежності міняють численність різнонаціонального населення Львова. Польською елементами в міжвоєнний час 1919-1939 рр. був численно на першому місці, на другому місці були жиди, після них - русини, вірмени і німці.

Крім державних інституцій існували у Львові різні інституції поодиноких народностей.

У Львові було 3 митрополії: Римо-католицька, Греко-католицька, вірменська. Жиди мали свою головну божницю.

Лемки, проживаючи в Карпатах на території висунутої далеко на захід, були близьше Кракова. Однак культурна зв'язь була з Львовом. На науку до середніх шкіл і на університет або політехніку лемки виїжджали до Львова. До середніх шкіл виїжджали до ближчих міст, як Перемишль, Сянок і т.п.

Коли сьогодні хочемо передати імена тих лемків, котрі училися у Львові в міжвоєнному часі, їх багато. Жити і читати у Львові було коштовним і не всі могли собі це дозволити.

Подаємо короткий список лемків, котрі жили і училися в львівських школах:

1. Запотоцький з околиць Сянока, юрист, довгий час був опікуном (наступателем) в бурсі Народного Дому.
2. Дзямба, юрист, довголітній опікун в бурсі Станіславівській.
3. Олександр Дуркот, юрист, довголітній опікун в бурсі Народного Дому.
4. Сергій Дуркот, юрист, брат Олександра.
5. Василь Обуханич, абсолювент Економічно-торгівельної вищої школи, пізніше - викладач Інституту Радянської Торговлі.
6. Василь Барна, абсолювент Торгівельного Училища.
7. Іван Ромцьо з Устя Руського, абсолювент Вищої Школи Економічної, пізніший редактор газети "Земля і Воля".
8. Петро Дурняк - юрист.
9. Баньковський - працівник Ревізійного Союзу Руських Кооперативів.

ПАПА РИМСКИЙ НЕ БИЛ ЗАРАЖЕНИЙ ВИРУСОМ AIDS

ВАТИКАН - Представник Ватикану Joaquin Navarro-Valls скритиковав автор телевізійної програми, котрої подає, що вірусом інфекція, якою папа Ян Павел II заразився в часі трансфузії крові після замаху на його життя в 1981 року, мала зв'язок з вірусом AIDS. Таке твердження оголосив Міно Домато в італійській телевізійній програмі в середу, 1-го грудня, котра була посвячена Св'ятому Дню AIDS. Valls ствердив, що папа заразився вірусом CM-V з групи herpes, котрий нешкідливий. До сьогодні Ян Павел II повністю вилічився з цієї інфекції, - підкреслює Valls.

ХОРВАТИ ОБВИНЯЮТ МАЗОВЕЦЬКОГО

На Форумі Ради Європи представителі Хорватського Міністерства Заграничних Справ оскаржили у вівторок, 8-го грудня (грудня), Тадеуша Мазовецького, що в своїм доповіді, "в односторонній і фальшивий спосіб" описав діяльність частин хорватських масмедіа. Мазовецький ствердив, що вони поширюють ненависть.

Оповідаючи Хорватам, заступник секретаря Ради Європи заявив, що Хорвати пробують "зідкредитувати працю одного з найбільш об'єктивних обсерваторів драми, проходять в бившій Югославії".

БЕЗРОБОТА НА УКРАЇНІ ЗРОСТАЄ

КИЇВ - Як повідомляє українське радіо, тепер в Україні зареєстровано около 80 тисяч безробітних.

Заступник директора Республіканського центру переконаний, що існує ризик безробіття, яке може привести до раптового викиду непотрібної робочої сили, і в тому є велика загроза. На його думку, желання підприємств за всяку ціну зберегти свої трудові колективи на випадок відновлення економічних зв'язей і збільшення продукції пояснюють повільні темпи зростання безробіття. Якщо організації і підприємства втрачатимуть можливість далі тримати на роботі непотрібних робітників, то в кінці року і в наступному році безробітних буде барз вельо. В Україні на границі банкрутства є 337 підприємств, після закриття котрих стануть безробітними іще 70 тисяч людей.

ПОМЕРЛА П'ЯТА ЖЕРТВА МАСАКРИ

В середу, після обіда (8-го дек.) померла в шпиталю п'ята жертва стрілянини. Серед 20 поранених кілька осіб є в барз серйозному стані, гдєкотри мають ушкодження мозку. Серед забитих є особа о польському назвіску, James Goguski, що працював в мангтанській компанії, котра займається книговодством. Убийця, Colin Ferguson, котрий з'явився на коротко в районному суді в Hempstead, не признався до вини. Поліція підозрює, що свою акцію він точно плянував уже давно. Мав при собі понад 100

штук набоїв, котри правдоподібно вистріляли цілковито, якщоби не був обеззброєний пасажиром, як переладовувал пістолет.

Пістолет, 15-стрілового ручера, Ferguson купив легально в Каліфорнії в маю того року. Спеціально їздив за ним до того штату і побув там 15 днів, в часі котрих перевіряно його кримінальне минуле (в Каліфорнії обов'язує 15-денний час чекання на отримання закупленої зброї). Перевоз пістолету до Нью-Йорку без дозволення був нелегальний.

В США замордовано до того часу в тому році 23 тисячі 706 осіб; з того 70 процент прижито стрільного озброєння. Найтрагічнішим випадком масового вбивства був підпад клубу в Бронксі в 1990 р., коли загинуло 87 осіб; після того сут майже виключно випадки уживання стрільного озброєння, 23 особи були забиті в Kileen в Техасі зваріованим чоловіком, котрий в'їхав до кафе теретрії гостей, і вистріляв присутніх гостей. 21 особу застріляв інший варіат в ресторані Mc Donald в San Isidoro (Каліфорнія), 16 було застріляних снайпером, укритим на вежі на території Техаского Університету.

БІЛОРУСКА КОНСТИТУЦІЯ

В четвер, 2-го грудня (грудня), білоруський парламент повністю або частинно затвердив 15 статей нової конституції республіки. В першій статті записано: "Республіка Білорусь - унітарна демократична соціальна правна держава". Депутати досить скоро дійшли до згоди в статтях про громадянство і про рівність усіх релігійних конфесій перед законом. Однак що до того, якою має бути державна мова в Білорусі, парламентаристи не могли домовитися. То питання буде референдум.

ПЕРШИЙ ВИХОДЕЦ З ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ В СКЛАДІ ВІСЬМОГО СУДОВОГО ОРГАНУ ШТАТУ НЬЮ-Йорк

Губернатор штату Нью-Йорк Маріо Квемо прийняв рішення замінити члена штатного апеляційного суду 70-річного Стюарта Генкока, котрий готується відходити на пенсію, 51-річним Кармен Бошамп Сіпарік. Она буде першим виходцем з Латинської Америки в складі органу штату Нью-Йорк.

НОВИЙ КЕРІВНИК УПРАВИ НЬЮ-Йоркської ПОЛІЦІЇ

В четвер, 2-го грудня, посади елект Нью-Йорка Рудольф Джуліані повідомив про призначення на пост керівника управи нью-йоркської поліції Вільяма Бреттона. В останніх часах він очолював бостонську поліцію. Від 1990 до 1992 року Б.Бреттон командував 4.000 нью-йоркськими транспортними поліціантами. Тепер під його командуванням буде служити понад 20 тисяч нью-йоркських охоронників порядку.

Артистичний гурток з Лося (1935 рік) – на першому плані (посередині) подружжя Жидаків – провідники театрального життя в Лося.

До Лося!.. До Лося!..

(Продовження 1)

– *Цікаве, чи театральна діяльність відзеркалювалася в даякий нібудь спосіб на щоденній життю населення Лося?*

– О, так! Вірте мі, ціле Лосє довший час жыло выставленом штуком. Люде присвоювали собі новы, красны слова, ба, навет цілы фразы, розшырюався їх виднокруг, поглублювалися їх естетичны дознаня, а понад вшытко – любов до рідного слова пісонькы і т.д. Єдным словом взбогачувалася щоденна культура народу. Молодіж наша пошырювала свій пісенний репертуар. Пісні, што їх співали в часі представлення, запановували лосянскы просторы, поля, домы, чути їх было всяди. Припадково ідеш собі селом, а ту з вікна розходится така якбы домашня мелодія.

*Ой, не ходи Грицю тай на вечерниці!
Бо на вечерницях дівкы чарівниці.*

Приподобалася нашим хлопцям і така весела, якбы любовна пісня:

*Лугом іду, коня веду,
Розвивайся луже,
Сватай мене козаченьку,
Люблю тебе дуже!*

*Ой, хоч сватай, хоч не сватай,
Тільки залицяйся,
Щоб хоч слава не пропала,
Що ти женихався!*

– *То было єдно русло, котрым культура вдиралася до сердец людей. А было ишы даяке інше русло?*

– Очевидно! Преця не міг поминути і діяльність третей особы нашой великой учительской тройці. Маю ту на мысли учительку Софію Галь. Она незвичайно активно і з відданостью посвячувала свій труд і час двом хорам: шкільному і церковному. Кожде державне свято было ньом прекрасно опрацьоване і приготоване. Были там оказійны деклямації, ріжны скечы, а найвече співу. Дітвора, а і родичы, з великим задоволенням участвовали в шкільных імпрезах. Діти, як видите, уж на шкільній лаві вчылися любити красне рідне слово, спів..., а то був добрий задаток до дальшого зрілого жытя.

Але і другий – церковний хор, што вела Софія Галь, односив успіхы. Ту хочу повісти, же церковна хорова пісьн завитала до Лося уж в 1924 р.

Жена священника Корнова дала їй початок. То правда, же в наших церквах вшыткы люде хвалят Господа співом, ідучы за возваніем псалміста «Пойте Богу нашему, пойте цареви нашему». Не інакше робит і хор, только же на высшом артистичнім рівні. Лосяне, особливо в зимі, коли позіжджалися зі світа, з великом увагом і пережытям участвовали што неділі в Службі Божій, вслуховуючысь в пречудны літургійны мелодії, што їх виконував хор під проводом Софії Галь.

Ту хочу замітити, што і наш довоєнний парох о. Іосиф Хиляк сприяв тому благородному труду нашой учителькы, як і цілий культурній діяльності в Лося.

Софія Галь якбы втілилася в душу лосянів і навчыла нас пісні – заповіту, котра по нынішний день нич не втратила на актуальности:

*На чужыні загибаю,
Марно жытя іде.
За родином загибаю
А десь она, де.*

*О мій Боже милостивий
Верни мя до них.
Най почую ішы раз
Звук родимих слів.*

– *Вы прекрасні представили, як-то молодіж ваша реалізувала культурны задачи під проводом ваших провідників-учителів. Але чи не было ішы інших дальших форм культурной діяльності в селі Лосє?*

– Ох! Были! Преця ту діяла чытальня ім. Й. Качковского, котра так само дуже активно выступала на культурній ниві. Таком барз цікавом формом діяльності чытальні были, наприклад, вечеркы. Люди приходили на них масово. Бо были цікаво приготовлюваны. Співано там і деклямовано, а не бракувало і скечів, от хоц бы такой під заголовком «Не хочу быти чоловіком». Вшытко то было роблене в барз свободній атмосфері. Зібраны на вечоринці не раз спонтанно заїнтонували:

*Мам я жену, мам я жену молоду,
Не пуцу єй, не пуцу с по волю,
Могла бы ся, могла бы ся втопити,
Мусів-бымся, мусів-бымся женити.
Ой ты старий сиваку,
Вывед коня на млаку,
Там єст трава і вода
І дівчына молода!*

Сміху было што неміра! В літі в найкрасшим закутку села уряджувано фестин (штосы в роді «ватры») з богатом програмом.

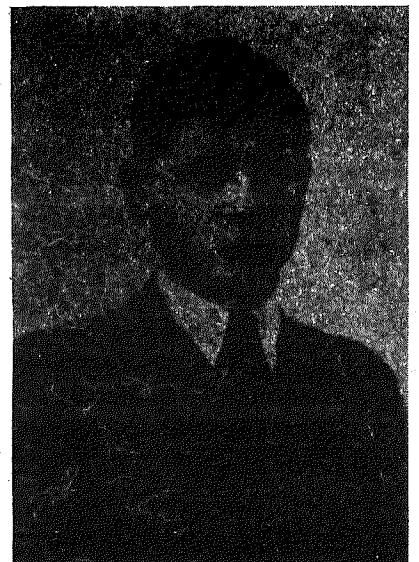
Вы знате, же уж перед войном – власне на фестынні – в Лося выбирали «місс», але товды называлася она найкрасшом дівчыном, значыт красавицьом (чи лемкам треба чужых слів?). І так рік за роком лосяням прибувало красавиц, зрештом выборы не были трудны, бо всі нашы дівчата – то красавиці. На фестынні не бракувало зрештом і інших цікавых несподіванок. Наприклад, на высокім стовпі номіщено атракційны віктуалы. Треба было великой зручности, сили і волі, штобы молодой человек міг вдрапатися на сам верх і досягнути нагороду. Кандидатів не бракувало. А при нагоді люди жартували, сміялися... Такой наш фестын – то была правдива всенародна забава, в якій лосяне свободно, повны радости проводили святочний ден.

Пам'ятам, як на єднім таким фестынні выступав з прекрасным співом хор з Ганчовой під проводом учителя Юрія Полошиневича. Ого єдна з його пісень:

*Я до леса, я до леса не піду,
Древко рубац, древко рубац,
Древко рубац не буду.
Древко бы мня, древко бы мня,
Древко бы мня забыло.
Штож бы мос, штож бы моє
Шварне дівча робило.*

Василь Рогоц – суспільно-культурний діяч.

Стефан Фуртак – культурний діяч.

Зрештом на фестынні співу не бракувало. І нашы хлопці і дівчата мали чым похвалитися і што запрезентувати. Бо спів – то преця наше щоденне жытя!

Але не думайте, же чытальня занималася только того роду, хоц барз важныма, культурныма імпрезами. Мала она дост спору цікаву бібліотеку. Люде, котры любили

о. И. Полянський

МУЧЕНИЧА СМЕРТЬ о. МАКСИМА
САНДОВИЧА

(Спомини)

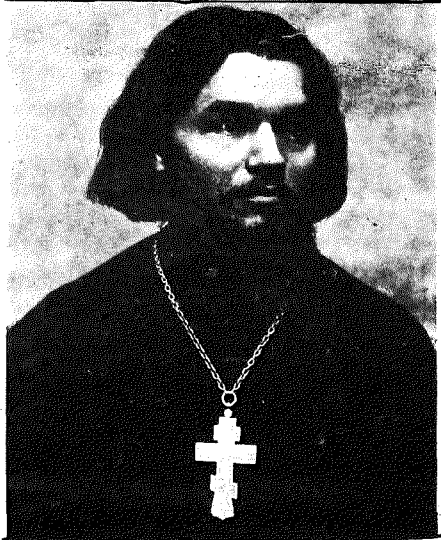
Була весна 1904 р. В великій комнаті ново-сандецької бурси, при улиці Ягеллонської, пізнім вечером бурсаки спят сном блаженних. В куті комнати, перед іконою Божої Матері, оден из бурсаків, на колінах, співає милозвучним голосом з Часослова Вечерне правило. То - Максим Сандович, ученик четвертой кляси гімназії. Спів роздаєся кожного дня вчасним ранком и пізнім вечером. Рано будит сонливих учеників милозвучний голос Максима, відправляючого Полунощницю и Утрєню, произносячи особливо голосно "Слава во вишних Богу", а вечером ученики засипають в той самій комнаті, што и Максим. Його спосіб життя робив на мені глибоке враження. Я еще тепер, після сорока п'яти років чую його мелодію, виджу лице мого милого друга.

Его образ ярко стоить перед моїми внутрішніми очима. Голос Божий звал Максима до иншого життя. Він мріяв о тім, штоби повністю посвятити своє життя Господу Богу.

В місяці априлі того самого року він поїхав до Крехова, до монастиря отців Василян. Тут він повністю підчиняє своє життя монастирським порядком. При аскетичнім житю, він штоденно довго и горячо молиться и працює фізично. Не довше, як через кільканадцять днів, він повністю розчарувався в житю того монастиря. В монастирі не найшов того, чого шукав. Монахи вели зовсім світський спосіб життя, у них не було християнської любові, и они були виховані в ненависті до всего руського. Його називали кацапом. Він скоро зрозумів, што йому там нема што робити и через місяць він вернувся в сандецьку бурсу, жеби скінчити четвертий клас гімназії. Скінчивши четвертий клас, він поїхав за границю, в Росію, в Почаєвску Лавру. Там найшов все то, очім він мріяв. Сам монастир и його життя зробили на нім нестерпиме враження. Тут він почув себе повністю задоволеним и щасливим. Служив вірно Богу и украшал своє життя добродітеллю. В скором часі він став приміром для всіх монахів. Одного часу, послі кількох років, игумен монастиря представив Максима єпископу Волинському Антонію. Єпископ прийняв участь в судбі молодого лемківського монаха и предложив йому поступити в Житомирську Духовну Семинарію. Максим згодився з великою радістю. Будучи вихованцем Любимцем єпископа. Своїм побожною стараннями, бистрою ума, своїми духовними даруваннями и характером, Максим був вище всіх своїх товаришів. Єпископ Антоній покладав на нього велику надію и ставив його яко примір всім вихованцям Семинарії.

x x x

Літом 1909 р. Максим Сандович навістив свій батьківський дім в селі Ждєня, горлицького повіта, где жил його отец - Тимофей, довголітній церковний дяк. Так случилось, што я в той час находився в Ждєні, у тамтєйшого священника, Григорія Максимовича. З Максимом я стрічався кожного

дня, и мы бесідували на різні теми. Я часто бував в домі його родичів, він же нерідко відвідував мене в приходській домі. Покійний о. Максимович относился до Максима доброжелательно и був рад видіти його у себе. Часто ми розсуждали о судбі нашого лемківського племені, його моральної висоті, ойого традиції и о сильній вірі нашого народа в лучшій будучність. Максим всею душою любил Лемковщину и жил інтересами ей життя. Штодня ми бували на богослуженю, котре совершал о. Максимович. Своїм прекрасним голосом Максим читал "Апостола" и співав "Вірую". Всі селяне Ждєни и околичних сіл з великом увагою одночилися до Максима. Він був високого росту, сильної будови тіла, з прекрасним довгим волоссям, одухотвореним, все спокійним лицем. Одітий в довгуз широкими рукавами рясу, обтягнуту широким поясом, на грудях трираменний хрест, в руках - "Молитвослов", з котрим рідко розставался. Послі трохмісячного перебування на Лемковщині, він вернувся в Житомирську Духовну Семинарію, з новими надіями и мріями.

x x x

Прошло кілька літ. Максим закінчив на відмінно Духовну Семинарію, женився з дочкою сільського священника и був рукоположений в священники єпископом Антонієм. Жеби поділитися своїм щастям и одвідати рідні сторони, він знов ршаєся на короткий час вернутися до Ждєні.

Осінью 1913 р. разом з своїм женом він знов находится у свого старенького отця. Недалеко від Ждєні находиться село Граб, ясельського повіта. Тамтєйший священник о. Киселевський, який сепаратист-мазепинець, своїми діями настроив проти себе своїх прихожан и дійшло до боротьби. Вмшательство Перемишльської Консисторії скінчилося неудачно для о. Киселевського, котрого сторону держав єпископ Чехович. Боротьба скінчилася тим, што весь приход перейшов в Православ'є. Селяне нового православного прихода просили о. Максима бути у них священником. Діставши згоду свого єпископа, о. Максим переселився в Граб. О. Киселевський и його сторонники не спали. Через деякий час до о. Максима являються австрійські жандарми, роблять ревизию, арештують и перевозять в тюрму в Яслі. Скоро перевозять його в Львівську тюрму. Літом 1914 року начався знаний в цілій Галичині, політичний процесу Львові. На лаві підсудимих, крім о. Максима, нашлося ищи трьох: о. Ігнатій Гудима, Семен Бендасюк и Василь Колдра. Процес продовжався три місяці. Переслухано сотні свідків. Прокурор оскаржував підсудимих о

державну зраду. Борошили підсудимих адвокати: Д-р Володимир Дудикевич, Д-р Кирил Черлючанкевич, Д-р Маріан Глушкевич и Д-р Володимир Алексєвич. Всі обвиняемі були освобождєні. О. Максим Сандович вернувся в свій приход.

В августі 1914 року почалася перша світова війна, а в сентябрі в центрі християнської Європи почалася люта розправа над безборонними, ни в чому невинними православними руськими людьми тільки зато, што ти люди вірували в Едину, Христову Соборну и Апостольську Церков и их родичи были руськами. В першу очередь розправилися з служителами Христової Православної Церкви.

На початку сентябрю арештували о. Максима Сандовича, потім - його жену и старика отця, потом - його братів и всіх близьких и дальших з фамелії и за ними многих односельчан. Число арештованих ростє з кожним днем, всіх їх звозять в тюрму в Горлицях.

Послі двох тижнів з дня арешту о. Максима, до начальника тюрми в Горлицях явився ротмістр з кількома жовнірами и, угрожаючи револьвером, потребував (зажадал) видачі о. Максима Сандовича. Начальник тюрми одказався видати арештованого без спеціального на то розпорядження відповідних властей. Розгніваний ротмістр потребував сейчас видати о. Максима, угрожаючи в противном разі застрілити самого начальника тюрми. Тот під угрозом смерти мушений был видати ротмістру арештованого.

Садист ротмістр рішив організовано и методично виконати звірське убийство благородного, ни в чому невинного слуги Божої Церкви.

Серед тюремного подвіря він поставив чотирьох жовніров з нападаними карабінами, а против них - о. Максима Сандовича. Потом він приказав начальнику тюрми вивести на подвіря тюрми всіх арештованих, штобы они были присутні при розстрілі, для наведення страху и науки для арештованих.

Ротмістр власноручно нарисовал крейдом крест на грудях о. Максима, потом підбіг до жовніров и скомандував: "Огонь!"

Загрімилі перші стріли, о. Максим стояв, не рушившись. Друга команда ротмістра, други стріли. Одним з вистрілів о. Максим был трафлений в груди. Благородний мученик перекрестив себе широким крестом и сказав: "Най живе святе Православне, най живе руський народ!" Встеклий ротмістр прискочил до о. Максима и крикнув не своїм голосом: "Згинь, собака!" Потом выстрілил йому три рази в лице. Пострілений упав на землю. Бандит копнул тіло мученика.

Начальник тюрми оказался на стілько благородним чоловіком, што не выполнил требованя ротмістра-сидисти, штобы вивести на подвіря всіх арештованих, штобы виділи розстріл, не вивів на подвіря отця и жену Максима, а замкнул их в своїй комнаті, штобы не виділи розстріла.

Так погіб смертю мученика исповідник віри Христової Православної, вірний сын Лемковської Русі, благородний, невинний и дорогой о. Максим Сандович.

чтати, особливо в зимі, знаходили в ній цікаві для себе лектури як з ділянки хліборобства, домового господарства, так і історії, культури, цікавих оповідань і т.д. Не раз в зимі наші хлопці - мажоре сходилися в поміщені читальні. Там дискутували, порушали різні проблеми, а мали о чім так «світові» люде бесідувати.

- Чым даліше ідеме, тым бiльшe довідусме ся о так богатим культурнім жыттю лосянiв. А ци не могли бы вы iщы дашто оповiсти о звичаях жытелiв Лося?

- Добри, же сте спомнули тоту тему. Я бы могла цiлими годинами оповiдати вам хоц бы о наших весiлях. Мало хто здае собi справу, же Лосе нараховувало понад 230 номерiв. Дiвчат i хлопцiв, ци як то по-идали - дiвок i парiбкiв - было ту богато. Отже i весiль нам не бракувало. Они одбывалися переважно в зимi (в часi мясниц), коли-то хлопцi уж повертали з дороги. Такых весiль было не раз i 15. Весiля в Лосю - як на цiлий Лемковинi - то подiя выняткова, мiстерийна, чаруюча. Там мы оглядали i заразом участвували i в театрi, i оперi, i фестынi. Лемкiвске весiля - то вшытко нараз. Але я оповiм вам тилько найбарже специфiчны лосянскы моменты весiля.

Староста весiльний i дружбове мали на грудях квіты з басануночками, а дружбове iщы до того павы пера пришыты до капелюха. Дуже красьні то выглядало. В руках оба дружбове тримали шаблi, котрыма крестили дверы, а на порозі робили крест з шабель, через котрий переходили молодята до шлюбу. Характерний був «дiвочий вечер - добранiч». В вечер перед весiльом молодиця запрашала дiвчата вити вiнкы з мiрту. Потiм приходили хлопцi з музыкантами i всi разом бавилися до пiзной ночi. Притiм спiвали, медже iншыма, такы пiснi:

Дай Боже добрий ден,
До тя Ганцю iдем
Вiночки вывити.
Подме же си сiсти.
Сiли мы ту, сiли
За тот столик святый.
Допомож нам Боже
Щасливо зачати.

Щасливо зачати,
В щасливу годину
Поблагослов Боже
Новiтну родину.
Вили бы зме вiнци,
Не є кто зачати.
Треба бы нам хлопця
Вiночок звязати.

Вiночок звязати,
Мiцно засиляти.
Нашым молодятам
Жычыня складати
Жычу я iм, жычу,
Бо жычгы гребя.
Благослов iм Боже
З високого неба.

А нашы вiночки
Сут уж вывиты,
Ход же iм мамичко
Поблагословити.

(Далi буде)

Розмову вiв Петро Фецица

The Orthodox Church
In a related matter, members of the Holy Synod reviewed drafts of the liturgical proper for the Feast of All Saints of North America. The finalized text will be published during the Bicentennial Year.

Feastdays for the newly-canonized saints will be established by the Holy Synod. In preparation for the canonization, comprehensive biographies, icons, liturgical proper, and Acts of Canonization will be prepared and presented to the Holy Synod at its 1994 Spring Session.

Father Netsvetov was a 19th century Alaskan missionary. Father Toth, a former Eastern Rite Catholic priest who returned to Orthodoxy in the late 19th century, led to return to the Orthodox Christian Faith. In the early 20th century, he helped to establish numerous Orthodox Christian parishes for former Eastern Rite Catholics.

The decision to canonize the two missionary priests came as a result of a detailed study by the Canonization Committee. Father Netsvetov and Alexis Toth (Iakov) Netsvetov and Alexis Toth.

Holy Synod to canonize Fathers James Netsvetov and Alexis Toth

KARPATSKA RUS
556 Yonkers Avenue
Yonkers, New York, 10704

Name _____
Address _____
City, State, Zip Code _____
Press Fund _____
Donation _____
Send to: _____

Please start/renew my subscription to KARPATSKA RUS. Enclosed please find my check or money order for \$20./year.

SUBSCRIPTION FORM

Cost, including postage and handling, is \$45.00. To order, kindly send your check or money order to KARPATSKA RUS, 556 Yonkers Avenue, Yonkers, New York, 10704

LEMKO WEDDING VIDEO

Through our archives we have searched for old Lemko Calendars from the 1930s and 1940s. Many of those old Calendars are missing. We would like to request, from our readers, any old Calendars that they may have and do not need. This would be of help to us in researching the history of our people. Thank you.

REQUEST OF OUR READERS

Russian Far East News
Tim Bradner, Alaska Journal of Commerce
South Korea. proximity to major Alaska markets in Japan and because of Russia's huge timber resource and its record highs, the trend is worrisome to Alaska. While timber markets are still good and the reduction comes off previous prices that were certain species of logs 15 - 20% in the last few months. The flooding has driven down prices for said. The flooding has driven down prices for attempt to sell resources to get hard currency, he with low-priced logs. The move is a desperate markets for Alaska timber in the Asian Far East Products, a joint venture of four Alaska Native corporations, argues that Russia is flooding key John Sturgeon, president of Kancor Forest

Russia is flooding Asian markets

now developing computer markets. to buy computer goods, but that other cities are buyers from the provinces often come to Moscow Russia is finally beginning to cultivate its own commercial software community." She also notes that software is built in-house or stolen. But at least less than 2% of the United States figure. Most of its ion and 1.5 million personal computers installed, price. The country has somewhere between 1 million based on service and quality as well as published distribution channels, lively media and com- the center of a real computer market, with established institutes of higher learning. She writes that "over the last couple of years Moscow has turned in to forming their own software companies. Many number of Russian computer scientists who are Dyson reports on the small but growing cities.

20 in 1991 to more than 100 today in three Russian growth over last year. IBM's staff has grown from are growing. Microsoft reports 300% revenue Corp. and Microsoft all have opened offices and way. IBM, Hewlett-Packard, Digital Equipment The U.S., on the other hand, is leading the exchange problems and COCOM restrictions.

Blankenship writes of Japan's reluctance to invest in this growth industry. Of the major firms, only Fujitsu Ltd. has invested indirectly through its Japanese subsidiary, International Computers Ltd. British firms cite political instability, monetary exchange problems and COCOM restrictions.

Computer industry has great potential

BUSINESS

Due to lack of hard currency, our subscription mailing list to Poland, Slovakia, Russia, Byelorussia and Ukraine is limited. Some Americans and Canadians pay for their relatives to increase our readership in East Europe, we offer to send issues there at a special rate of \$8.00 per year, which only represents the cost of postage. If readers in the United States and Canada want to avail themselves of this opportunity, kindly send us the name and address of your relative or friend, with a check for \$8.00, and the newspaper will be sent.

NOTICE

Ed.
We extend our thanks for help in producing this week's issue of Karpatska Rus to Svetlana Ledenieva.

IN APPRECIATION